



1 Inledning	5
2 Kommunens ansvar vid extraordinär händelse	6
2.1 Krisarbetets mål	6
3 Organisation och ansvar	7
3.1 Planering och övning	7
3.2 Krisledningsnämnd	7
3.2.1 Ordförandes roll	7
3.2.2 Redovisning av kostnader	7
3.2.3 Lokaler	7
3.3 Krisledningsgrupp	8
3.4 Aktivering av krisledningsorganisation	8
4 Samverkan med externa aktörer	9
4.1 Samverkansråd	9
5 Efter krisen	10
5.1 Avveckling	10
5.2 Utvärdering	10

1 Inledning

När en kris inträffar ställs kommunens förmåga till ledning och samverkan på sin spets för att krisens effekter på allmänhet och viktiga samhällsfunktioner ska bli så lindriga som möjligt.

Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sina verksamheter och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred.

Kommuner och landsting ska inventera extraordinära händelser som skulle kunna inträffa i kommunen respektive landstinget i fredstid och analysera hur dessa händelser påverkar de egna verksamheterna. Resultaten ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Kommuner ska vidare, utifrån risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en krisledningsplan. Krisledningsplanens syfte är att tydliggöra hur kommunen ska ledas i kris och verka för samordning med andra aktörer.

Med extraordinär händelse avses en händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning, eller överhängande risk för en allvarlig störning, i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen.

Exempel på extraordinära händelser är långvarigt strömavbrott, storm, oväder, olycka med farligt gods, störning i dricksvattenförsörjning eller avloppssystem, pandemi, olycka med radioaktiva ämnen eller terroristhandling.

2 Kommunens ansvar vid extraordinär händelse

Kommunen har ett geografiskt områdesansvar på lokal nivå. Det innebär att kommunen har ansvar för samordning av de inblandade aktörerna i området såväl inför som under och efter en kris.

Kommunen ska arbeta med att stärka förmågan att motstå allvarliga störningar, så att samhällsverksamhet kan upprätthållas. Arbetet ska utgå från samhällets krishanteringssystem, vars grundprinciper är ansvar, likhet och närhet. Principerna gäller om inte krisledningsnämnden beslutar annat, se 3.2.

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar under krissituationer.

Likhetsprincipen

En verksamhets organisation och lokalisering ska så långt som möjligt överensstämma med normala förhållanden.

Närhetsprincipen

Närhetsprincipen innebär att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

2.1 Krisarbetets mål

Kommunen ska ha god förmåga att hantera en extraordinär händelse och verka för att en livsnödvändig försörjning tryggas och för att de viktigaste samhällsfunktionerna upprätthålls.

Det förutsätter att:

- krisledningsnämnden och ledningsgruppen med stödfunktioner inom två timmar ska kunna påbörja stabsarbete i för ändamålet utrustad ledningsplats.
- krisledningsnämnden och ledningsgruppen ska ha uthållighet för att kunna verka dygnet runt under minst en vecka. Ledningsverksamheten ska fungera även om det är elavbrott och om det ordinarie sambandsystemet är stört.
- kommunen ska informera medarbetare, allmänhet, media och övriga aktörer enligt en särskild krisinformationsplan, se bilaga 1.

3 Organisation och ansvar

3.1 Planering och övning

Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd är ansvarig för att:

- larmlistan och åtgärdslistorna är aktuella.
- krisledningsplanen revideras minst vart fjärde år.
- beredskapsdag genomförs vartannat år och en ledningsövning varje år.
- ledningsplatsen har nödvändig utrustning och smidigt kan tas i bruk.
- krisledningsnämnden får information om sin roll i kommunens krishantering vid varje ny mandatperiod eller nyval.

3.2 Krisledningsnämnd

Krisledningsnämnden i Nordanstigs kommun utgörs av kommunstyrelsen. Krisledningsnämndens befogenheter regleras av ett särskilt reglemente. Nämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Därmed kan krisledningsnämnden:

- verka för samordning och prioritering av resurser.
- samverka med externa aktörer.
- fatta beslut av övergripande och strategisk karaktär.

3.2.1 Ordförandes roll

Ordföranden i krisledningsnämnden beslutar när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

Ordföranden kan besluta å nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska snarast anmälas till nämnden.

Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder vice ordföranden in i dennes ställe.

3.2.2 Redovisning av kostnader

En särskild redovisning av alla kostnader och intäkter under en extraordinär händelse upprättas tillsammans med ekonomiavdelningen.

3.2.3 Lokaler

De ordinarie arbetsplatserna ska användas så långt det är möjligt. Kommunförvaltningens lokaler i kommunhuset i Bergsjö är utrustad som ledningsplats. Planen för teknikstöd i dessa lokaler finns i bilaga 2.

Räddningstjänstens lokaler i Jättendal är reservlokaler när kommunhusets lokaler inte kan användas.

3.3 Krisledningsgrupp

Krisledningsgruppen utgörs av tjänstemän och består av: kommunchef, förvaltningscheferna för utbildnings- och omsorgsförvaltningen, samhällsbyggnadschef, räddningschef, informationsansvarig samt säkerhetssamordnare.

Vid behov kan gruppen utökas med exempelvis verksamhetschef för verksamhetsstöd, miljö- och hälsoskyddschef eller economichef.

Var och en utser ersättare för sin befattning för att skapa uthållighet.

Till ledningsgruppen knyts en informationsfunktion och en servicefunktion, se bilaga 1 och 2.

Krisledningsgruppen ska:

- analysera läget, bedöma konsekvenser och föreslå åtgärder.
- verkställa krisledningsnämndens beslut.
- ansvara för intern och extern information samt mediekontakter, se bilaga 1.
- samordna service och teknikstöd, se bilaga 2.

3.4 Aktivering av krisledningsorganisation

Räddningstjänstens befäl i beredskap är dygnet runt tillgänglig som larmmottagare och är kommunens ansvariga tjänsteman till dess att krisledningsorganisationen tar över. Kommunstyrelsens ordförande eller dess ersättare beslutar om krisledningsnämnden ska inkallas. Kommunens växel kan verkställa inlarmning av krisledningsnämndens ledamöter, krisledningsgruppen och andra nyckelpersoner, se bilaga 2.

4 Samverkan med externa aktörer

En kris påverkar ofta stora delar av samhället och kommunen har ett geografiskt områdesansvar. Samordning medför att resurserna används effektivare och konsekvenserna för medborgare och samhälle minimeras.

4.1 Samverkansråd

Kommunen ansvarar för att ett samverkansråd finns inom kommunens geografiska område. Rådets syfte är att utforma en gemensam inriktning av förberedelsearbetet, utbyta krisplaner och erfarenheter samt hitta former för lokal operativ samverkan under en kris. Kommunen ansvarar för att upprätthålla en aktuell lista med samverkansrådets kontaktpersoner, se bilaga 3.

Samverkande organisationer är:

- Länsstyrelse
- Grannkommuner
- Polis
- Landsting
- Försvar och Hemvärn
- Media
- Kraftföretag
- Teleoperatörer
- Banverket och SJ
- Vägverket
- Näringsliv

Samverkansrådet ska sammanträda minst en gång per år. Kommunchefen är sammankallande och ordförande i rådet. Kommunens säkerhetssamordnare är sekreterare.

Överenskommelser i rådet är inte formellt eller juridiskt bindande för någon av aktörerna. För att eftersträva samordning, enhetlighet och samverkan förutsätts dock att överenskommelser beaktas av respektive aktör i arbetet med de egna förberedelserna.

5 Efter krisen

5.1 Avveckling

När förhållandena så medger ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som krisledningsnämnden har övertagit från andra nämnder återgå till ordinarie nämnd.

5.2 Utvärdering

En utvärdering ska alltid göras efter en extraordinär händelse, som beskriver hur det har fungerat med bland annat organisation och beslutsvägar samt samverkan, uthållighet, information och ekonomi.